

INITIATIV

 Nordiskt
samarbete

Tillsammans mot ett globalt avtal

FÖR NATUR OCH MÄNNISKOR

Ett initiativ för att få unga att
engagera sig i att sätta upp mål
för biologisk mångfald ekosystem
och hållbar användning

Tillsammans mot ett globalt avtal för natur och människor
Ett initiativ för att få unga att engagera sig i att sätta upp
mål för biologisk mångfald ekosystem och hållbar användning

Nord 2019:046

ISBN 978-92-893-6359-4 (PDF)

ISBN 978-92-893-6360-0 (EPUB)

<http://dx.doi.org/10.6027/NO2019-046>

© Det nordiska samarbetet 2019

Layout: Gitte Wejnold, Louise Jeppesen, Erling Lynder

Fotos: Unsplash.com

Det nordiska samarbetet

Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionala samarbeten. Det omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt Färöarna, Grönland och Åland.

Det nordiska samarbetet är politiskt, ekonomiskt och kulturellt förankrat och en viktig del av europeiskt och internationellt samarbete. Den nordiska gemenskapen arbetar för ett starkt Norden i ett starkt Europa.

Det nordiska samarbetet vill stärka nordiska och regionala intressen och värderingar i en global omvärld. Gemensamma värderingar länderna emellan bidrar till att stärka Nordens ställning som en av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga regioner.

Nordiska ministerrådet

Nordens Hus

Ved Stranden 18

DK-1061 Köpenhamn

www.norden.org

Ladda ner och beställ nordiska publikationer: www.norden.org/nordpub

INITIATIV

Tillsammans mot ett globalt avtal

FÖR NATUR OCH MÄNNISKOR

**Ett initiativ för att få unga att engagera sig
i att sätta upp mål för biologisk mångfald
ekosystem och hållbar användning**

Författare: Christian Prip (Fridtjof Nansens Institutt, Norge), Thor Hjarsen (WWF: Världsnaturfonden, Danmark, Bjørn Bedsted (danska Teknologirådet, Danmark) och Mette Gervin Damsgaard (Nordiska rådet).

Redaktionskommittén: Mette Gervin Damsgaard (Nordiska rådet), Eva Juul Jensen (Nordiska ministerrådet), Melina Sakiyama (Global Youth Biodiversity Network), Tine Svendsen (Den Grønne Studenterbevægelse), Gustaf Zachrisson (praktikant från svenska Naturskyddsföreningen), Karolina Lång (Nordiska ungdomsrådet), Nicholas Kujala (Nordiska ungdomsrådet), Elva Hrönn Hjartardóttir (Nordiska ungdomsrådet), Annika Lepistö, Lovisa Roos (Fältbiologerna Sverige), Monika Skadborg (Klimaraadet) och Ann-Katrine Garn (Ordförande – Internationella naturvårdsunionen Danmark) och Christa Elmgren (UNR)

"Med det nya globala avtalet om biologisk mångfald har vi möjlighet att uppnå en rättvisare fördelning mellan generationerna. Vi måste börja med att enas för att kunna tala med en gemensam kraftfull röst."

GUSTAF ZACHRISSON, PRAKTIKANT PÅ SVENSKA
NATURSKYDDSFÖRENINGEN

Innehåll

7	ETT NYTT AVTAL FÖR NATUR OCH MÄNNISKOR
11	Del 1
20	FÖRLUST AV BIOLOGISK MÅNGFALD – VAD STÅR PÅ SPEL? FRÅGOR
23	Del 2
30	GLOBALA MÅL FÖR BIOLOGISK MÅNGFALD FRÅGOR
33	Del 3
35	UNGDOMSMEDVERKAN OCH ANSVAR FRÅGOR
37	Del 4
41	KOPPLINGEN MELLAN BIOLOGISK MÅNGFALD OCH KLIMATFÖRÄNDRING FRÅGOR
43	Del 5
45	INSTRUMENT FÖR IMPLEMENTERING AV DET NYA AVTALET FÖR NATUREN FRÅGOR
46	REKOMMENDATIONSDEL
47	FRÅGEBILAGA UTVÄRDERINGSDEL

Manual: för att organisera ungdomsrådslag
Tillsammans mot ett globalt avtal för natur och människor
<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:norden:org:diva-5689>

Ett nytt avtal för natur och människor

Inledning till initiativet

Detta är en möjlighet för dig, dina vänner och ditt nätverk att delta och bidra till förhandlingarna om biologisk mångfald.

Vad är detta?

Välkommen till detta initiativ för att involvera unga i skydd och hållbart nyttjande av biologisk mångfald och ekosystem. Genom din medverkan hjälper du till att säkra en nytt globalt avtal för natur och människor! Detta initiativ är tillgängligt för unga och de som vill engagera unga för att utveckla ett nytt globalt avtal för natur och människor. Alla som önskar arrangera, underlätta eller engagera sig i ungdomsrådslag bjuds in att använda initiativet. Resultatet kan kommuniceras till beslutsfattare, allmänheten och andra relevanta institutioner och kommer att vara en del av en större ungdomsrörelse runtom i världen.

Det förväntas att ett nytt avtal för natur och människor kommer att antas vid slutet av 2020. För mer information om processen och engagemanget av unga, klicka på länkarna nedan.

För mer information om den globala processen, se <https://www.cbd.int/conferences/post2020>

För mer information om den globala ungdomsrörelsen för biologisk mångfald, besök <https://www.gybn.org/>

För mer instruktioner om hur du arrangerar en ungdomsrådsgivning, se *Manual för att organisera en ungdomsrådslag – Tillsammans mot ett globalt avtal för natur och människor* - <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:norden:org:diva-5689>

Genom att läsa detta initiativ och besvara frågorna samt, genom att organisera och delta i ungdomsrådslag, kommer du att få tillfälle att ge dina åsikter avseende det globala avtalet för natur och människor och på så vis göra din röst hörd till regeringar och andra beslutsfattare.

Vi hoppas att du kommer att delta och engagera dig i detta. Det behövs – för det handlar om din framtid också.

Vad står på spel?

Biologisk mångfald, vilket innefattar ekosystem, arter och genetiska resurser, minskar på hela jorden ända från Arktis till de tropiska skogarna och från korallreven till de öppna haven. Vissa menar att världen är på väg mot en sjätte massutrotning av arter som är jämförbar med senaste massutrotningen, i vilken dinosaurierna dog ut för 65 miljoner år sedan. Idag dör vilda arter ut 100-1 000 gånger snabbare än den "naturliga utrotningstakten". Och detta beror på mänsklig påverkan.

Detta är en global utmaning i paritet med klimatförändringen. Om vi förlorar arter och ekosystem, kommer de aldrig att komma tillbaka.

Länderna som har skrivit under FN:s konvention för biologisk mångfald (CBD) möts i Kunming, Kina i oktober 2020 för att enas om ett nytt globalt avtal för naturen i syfte att vända trenden att arter dör ut samt att habitat och ekosystem förstörs. Resultatet från aktiviteterna i detta initiativ kommer användas direkt i förhandlingarna.

Ambitionsnivån för ett nytt globalt avtal för naturen kommer att påverka framtida generationers försörjning och naturens tillstånd. Därför är det av stor vikt att ungdomar gör sina röster hörda och ger sina idéer och tankar för att utforma ett sådant avtal, inklusive att besluta om nya mål för att skydda den biologiska mångfalden.

Varför behöver vi globala mål för biologisk mångfald?

Konventionen om biologisk mångfald (CBD) upprättades 1992 med målet att skydda den biologiska mångfalden och bevara ekosystemen. Trots ansträngningarna att skydda och hantera den biologiska mångfalden på ett hållbart sätt, visar bedömningar att jorden är långt ifrån att bromsa förlusten av biologisk mångfald och förstörelsen av ekosystemen.

Detta framkom senast i FN:s plattform för biologisk mångfald och ekosystemtjänster, IPBES, i deras globala utvärderingsrapport från maj 2019 (<https://www.ipbes.net/global-assessment-report-biodiversity-ecosystem-services>).

År 2010 antog CBD:s 196 signaturstater ett detaljerat strategiskt ramverk och 20 mål för biologisk mångfald – de så kallade Aichimålen. Detta strategiska ramverk är den strategiska planen för biologisk mångfald 2011-2020.

Men de befintliga Aichimålen kommer att löpa ut 2020 och ett nytt avtal för natur och människor med nya mål kommer att antas 2020.

Hur ska detta initiativ användas?

Du kommer att vara en del av en omfattande och global dialog som ska ta fram ett nytt avtal.

Genom detta initiativ får du uppdaterad information om biologisk mångfald, om hur CBD fungerar och hur den implementeras. En överblick ingår också över viktiga problem och dilemman som ska diskuteras för dessa nya mål för biologisk mångfald.

Varje del av initiativet består av bakgrundsinformation, följt av ett frågeformulär. Frågorna berör kända prioriteringar och problem och du kommer att få information om dessa. Alla era svar kan utvecklas ytterligare genom att svara på frågorna *VARFÖR?* eller *Utveckla*.

Hur skickar vi in våra svar?

Om du kommer från något av de nordiska länderna (Grönland, Åland, Island, Sverige, Färöarna, Finland, Norge eller Danmark) är du välkommen att skicka ditt svar till youthinput@us.fo

Det är för att formulera detta nya avtal för natur och människor och fastställa de nya målen som vi behöver dina åsikter!

Hur kommer våra svar att användas?

Nordiska rådet (NR) och Nordiska ministerrådet (NMR) ansvarar för detta initiativ och de kommer att samla in och behandla rapporter från workshops som genomförts i de nordiska länderna.

En sammanfattande rapport med rekommendationer för ett globalt avtal för natur och människor kommer att utvecklas baserat på resultatet av de nordiska ungdomarnas svar. Den sammanfattande rapporten kommer att användas direkt i förhandlingarna om ett nytt avtal för naturen och biologisk mångfald av en nordisk ungdomsdelegation som representerar alla de nordiska länderna.

Den sammanfattande rapporten kommer också att presenteras för Nordiska ministerrådet och Nordiska rådet.

Den sammanfattande rapporten kommer att finnas tillgänglig online på **www.norden.org**.

De som bor utanför de nordiska länderna som vill arrangera, underlätta eller engagera sig i ungdomsrådslag är välkomna att använda detta initiativ. Resultatet kan kommuniceras till beslutsfattare, allmänheten och andra relevanta institutioner däribland konventionen om biologisk mångfald och kommer att vara en del av en större ungdomsrörelse runtom i världen.

Vem står bakom initiativet?

Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet tillsammans med ungdomar från de nordiska länderna.

"Sedan 1900 fram till idag har den totala utrotnings-
takten av groddjur upp-
skattningsvis tiodubblats
jämfört med takten från
1800 till 1900"

Del 1

Förlust av biologisk mång- fald – vad står på spel?

Del 1

Förlust av biologisk mångfald – vad står på spel?

Vad innebär biologisk mångfald?

Biologisk mångfald omfattar hela livscirkeln: infrastrukturen som bygger upp alla livsformer från gener och kromosomer till svampar, växter, djur och ekosystem på land, i sötvatten och i havet: Alla livsformer hör ihop och är beroende av varandra i en

oändlig cirkel av komplexa och varierade ekologiska samspel och förhållanden.

Denna cirkel är i ständig förändring och utvecklas dynamiskt genom tiden. Men samtidigt behåller systemet sin integritet som ansvarar för att

RUTA 1

Ekosystem med stor biologisk mångfald på land och i havet

Naturliga skogar täcker nästan en tredjedel av jordens yta och står för mycket av världens biologiska mångfald på land.

- Det beräknas att ungefär hälften av världens arter finns i skogsområden, särskilt i tropiska skogar med stor artrikedom.
- Det är stor skillnad mellan så kallade urskogar, nyligen avverkade skogar, naturskogar och odlade skogar.
- Skogar är också en av världens viktigaste förnybara naturliga resurser för människan, som ger timmer för bränsle, byggnadsmaterial och andra varor.
- Ungefär 240 miljoner människor bor i skogsområden och nästan 1,6 miljarder människor – mer än 25 % av jordens befolkning – är beroende av skogsresurser för sin försörjning.

Korallrev är havets skog vad gäller rik biologisk mångfald.

- Fiskar livnär sig av dem och de reglerar klimatet samtidigt som de skyddar mot naturkatastrofer. Uppemot en halv miljard människor är ekonomiskt beroende av korallrev, t.ex. för fiske och turism.
- Korallreven skyddar nästan 200 miljoner människor från stormfloder och vågor.
- Enligt en uppskattning från 2003 är den totala nettovinsten från världens korallrev 29,8 miljarder USD.
- Turism och fritidsaktiviteter står för 9,6 miljarder USD av detta belopp, kustskydd 9,0 miljarder USD, fiskerier 5,7 miljarder USD och biologisk mångfald 5,5 miljarder USD. Det finns kortsiktiga vinster, men även stora kostnader om liknande tjänster skulle upprättas eller ersättas.

tillhandahålla allt som är nödvändigt för att de levande organismerna ska kunna frodas.

Biologisk mångfald är livet.

I forskningen definieras biologisk mångfald på tre nivåer:

1. Ekosystem (alla typer av vild natur, som skogar, korallrev etc.)
2. Arter (en grupp av levande organismer med liknande individer som kan utbyta gener eller korsas)
3. Genetisk mångfald (variationen i den genetiska informationen bland vildlevande bestånd av arter. Variationen driver evolutionen och kan orsakas av mutationer, miljöfaktorer eller rivalitet mellan arter.)

Ju större olikhet och variation i organismerna, desto större biologisk mångfald. Tropiska områden har i allmänhet större biologisk mångfald än de arktiska – men alla levande organismer anpassas

till den naturliga miljön där de lever och har en unik koppling till varandra efter miljontals år av evolution.

Biologisk mångfald finns överallt på jorden, men den är inte jämnt fördelad över jordens yta. I vissa områden finns det väldigt många arter, medan det på andra områden finns arter som är väldigt begränsade, vilket gör dem väldigt sårbara för att deras habitat förstörs på de små områden där de finns. Vi måste prioritera områden som är så kallade *centrum för biologisk mångfald*.

Till exempel har forskare identifierat 25 globalt viktiga centra för biologisk mångfald på land och i havet där exceptionella koncentrationer av endemiska arter genomgår stora förluster av sina habitat.

Varför är biologisk mångfald viktigt?

Om vi inte hade insekter och andra pollinerare som förflyttar pollen från en blomma till en annan, som

är viktigt för att frukt och frön ska kunna växa, skulle vi förlora de flesta frukter, grönsaker och nötter. Det skulle inte finnas något morgonkaffe om insekter och andra pollinerare försvann!

Människor, liksom alla andra arter på vår jord, är en del av en avancerad livscirkel. Vi är kopplade till denna cirkel och systemets motståndskraft är kritiskt för vår överlevnad – för tillhandahållande av råmaterial, vatten, livsmedel, mediciner och energi, för pollineringen av vissa grödor, bildandet av mark och skydd mot översvämningar, stormar och erosion, men också för fritidsaktiviteter, inspiration och religiösa syften.

Samverkan mellan den biologiska mångfalden och vatten, mineraler och klimatet står för många av de livsviktiga processerna som stöder produktion, handel, försörjning och konsumtion i alla länder (se ruta 1).

Biologisk mångfald har också ett egenvärde. Nästan alla kulturer värdesätter naturen som en del av sin tradition, religion eller andlighet. Många känner en moralisk skyldighet att ge samma natur till sina barn som de själva vuxit upp i och anser att andra arter har rätt att finnas oavsett om människan behöver dem eller inte.

Därför kan det vara svårt att mäta värdet på biologisk mångfald och användningen av sådana mätningar är diskutabel. Vad är till exempel värdet på vackra arter som fjärilar, jämfört med ett stort tropiskt träd som kan användas som timmer? Dessutom motsvarar inte alltid värdet av naturresurserna människors livskvalitet.

Till exempel kan produktionen av mat, djurfoder, trä och bioenergi mycket väl leda till att skogar, korallrev och andra områden som är rika på biologisk mångfald förstörs när detta görs på ett ohållbart sätt. Vår förändring och förstörelse av habitat är huvudfaktorn till förlusten av biologisk mångfald, och nu ser vi konsekvenserna.

Utan den "männsliga faktorn" – den biologiska mångfaldens inneboende värde

- Såvitt vi vet är jorden den enda platsen i

universum där det finns liv – det vill säga biologisk mångfald.

- Fåglar, växter, fjärilar, grodor och träd är alla unika och oersättliga livsformer med vilka vi delar den här planeten och de har precis samma rätt att vara här som vi människor. Om de utrotas kan de aldrig komma tillbaka i samma form.
- Områden med stor biologisk mångfald, dvs. med stor genetisk mångfald, hjälper även till att säkerställa den biologiska mångfalden i den pågående och framtida evolutionära processen genom att göra dem motståndskraftigare.
- Ekosystem och arter är beroende av varandra både i stabila system och i instabila system som efter naturkatastrofer osv.

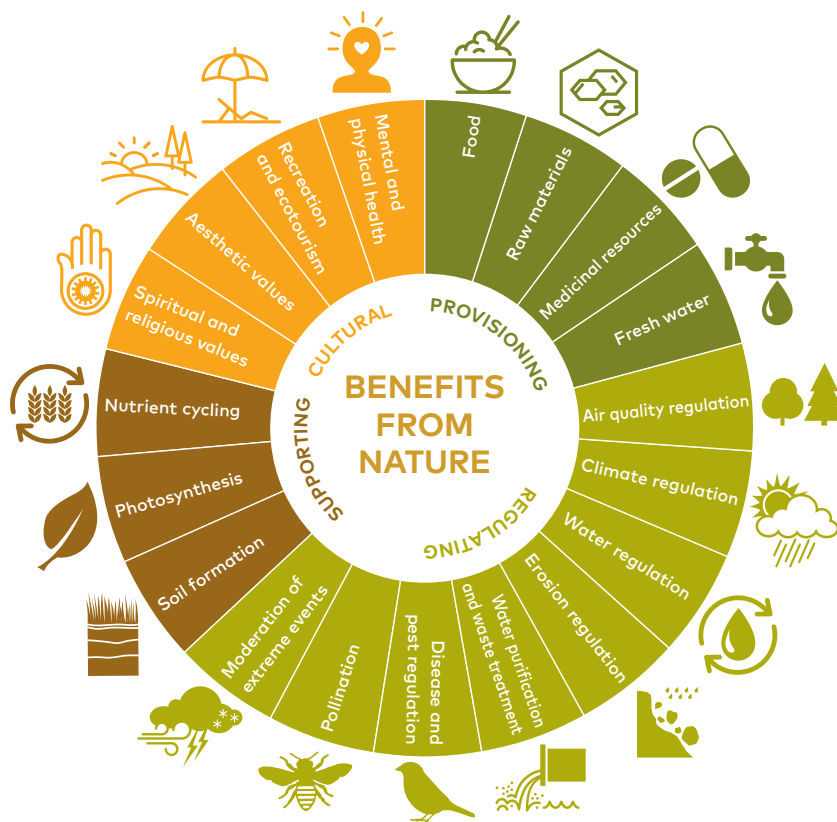
Männsliga faktorer - värdet av biologisk mångfald för människan

- Mer än 2 miljarder människor är beroende av skog som bränsle för sitt primära energibehov.
- Ungefär 4 miljarder människor förlitar sig till största delen på naturliga mediciner för sin hälso- och sjukvård.
- 70 % av medicinerna som används för att behandla cancer är naturliga eller syntetiska produkter med inspiration från naturen.
- 75 % av livsmedelsgrödorna är beroende av djurens pollinering.
- Ekosystem på land och i havet är sänkor för koldioxidutsläpp. De binder 5,6 gigaton koldioxid per år, vilket motsvarar 60 % av människans alla koldioxidutsläpp.

Hur står det till med den biologiska mångfalden och vad står på spel?

I maj 2019 lade FN:s mellanstatliga plattform för biologisk mångfald och ekosystemtjänster (IPBES), ofta kallad "den mellanstatliga panelen för biologisk mångfald", fram en global utvärderingsrapport om biologisk mångfald och ekosystemtjänster – den mest omfattande rapporten hittills. Nedan följer några av rapportens alarmerande slutsatser:

- Den nuvarande utrotningstakten kommer troligtvis att öka i snabb takt och leda till att en miljon av jordens åtta miljoner arter utplånas, många av dem inom ett par årtionden. Arterna som försvinner kan aldrig komma tillbaka.

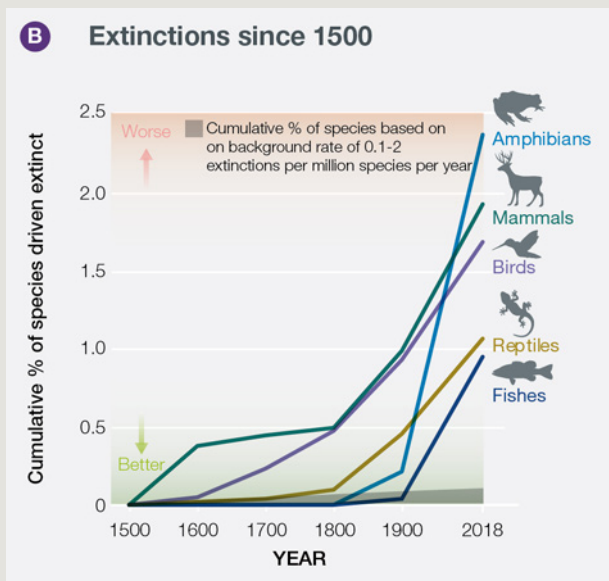

Figur 1. Fördelar från naturen
(Källa: WWF Living Planet Report, 2018)

- Överflödet i genomsnitt för inhemska arter i de flesta landbaserade habitat har sjunkit med åtminstone 20 %, till största delen sedan 1900.
- Mer än 40 % av groddjuren, nästan 33 % av korallerna i korallreven och mer än en tredjedel av alla marina däggdjur är hotade. Bilden är otydligare för insektsarter, men bevisen tyder på att runt 10 % är hotade. Åtminstone 680 ryggradsdjur har utrotats sedan 1500-talet och mer än 9 % av alla domesticerade däggdjursarter som används för mat och jordbruk hade utrotats fram till 2016, med åtminstone 1 000 till som är utrotningshotade. (Se figur 3).
- Över 90 % av de stora marina fiskbestånden minskar eller är överexploaterade.
- 85 % av alla våtmarksområden har gått förlorade, t.ex. träsk, sjöar, strömmar, floder, kustlaguner etc.
- Från 2010-2015 gick mer än 32 miljoner hektar vild tropisk skog förlorad.
- Människan dumpar upp till 400 miljoner ton

tungmetaller, giftigt slam och annat avfall i haven och floderna varje år.

- Tre fjärdedelar av den landbaserade miljön och två tredjedelar av havsmiljön har genomgått betydande förändringar som orsakats av mänsklig påverkan. I genomsnitt har dessa trender varit mindre allvarliga eller undvikits i områden som sköts av urbefolkning och lokalsamhällen.
- Jordbruk och livsmedelskonsumtion är särskilt destruktiv och står för en tredjedel av markanvändningen, 75 % av användningen av sötvattnet och en fjärdedel av utsläppen av växthusgaser.
- Markförstörelsen har förvärrats av den ökade användningen av gödningsmedel, som har fyrdubblats på bara 13 år i Asien och dubblats i hela världen sedan 1990.
- Gödselmedel som kommit ut i ekosystemen på kusterna har producerat mer än 400 "döda områden".

Figur 2. Utrotningstakt för utvalda artgrupper de senaste 500 åren
(Källa: IPBES, 2019)

- Markförstörelsen har minskat produktiviteten på 23 % av den globala landytan.
- Stadsområden har mer än dubblats sedan 1992.
- Plastföroreningar har tiodubblats sedan 1980.
- De negativa trenderna i naturen förväntas fortsätta fram till 2050 och framåt, men med betydande skillnader mellan olika regioner.

Vissa menar att världen står inför sin sjätte massutrotning av arter, med arter som dör ut 100-1 000 gånger snabbare än den "naturliga" takten.

Varför försvinner den biologiska mångfalden?

Orsakerna till att den biologiska mångfalden försvinner kan delas in i *direkta* och *indirekta* faktorer:

Direkta faktorer (exempel)

Dessa är direkta faktorer eller orsaker som direkt leder till förlust av biologisk mångfald och förstör ekosystem. Dessa innefattar:

- Människans exploatering av land och vatten som förstör skogar, korallrev och andra ekosystem som är rika på biologisk mångfald för att gynna jordbruket, vattenbruket eller andra typer av produktion (figur 3).
- Överexploatering av naturresurser – i synnerhet fiskbestånd och vilda skogar.
- Föroreningar av ekosystem, med t.ex. näringsämnen och plast.
- Globalisering vilket resulterar i att arter flyttas och hamnar i ekosystem där de inte hör hemma och som de invaderar (invasiva främmande arter).

- Klimatförändringen, som både påverkar den biologiska mångfalden direkt och förvärrar andra hot.

Indirekta orsaker eller faktorer (exempel)

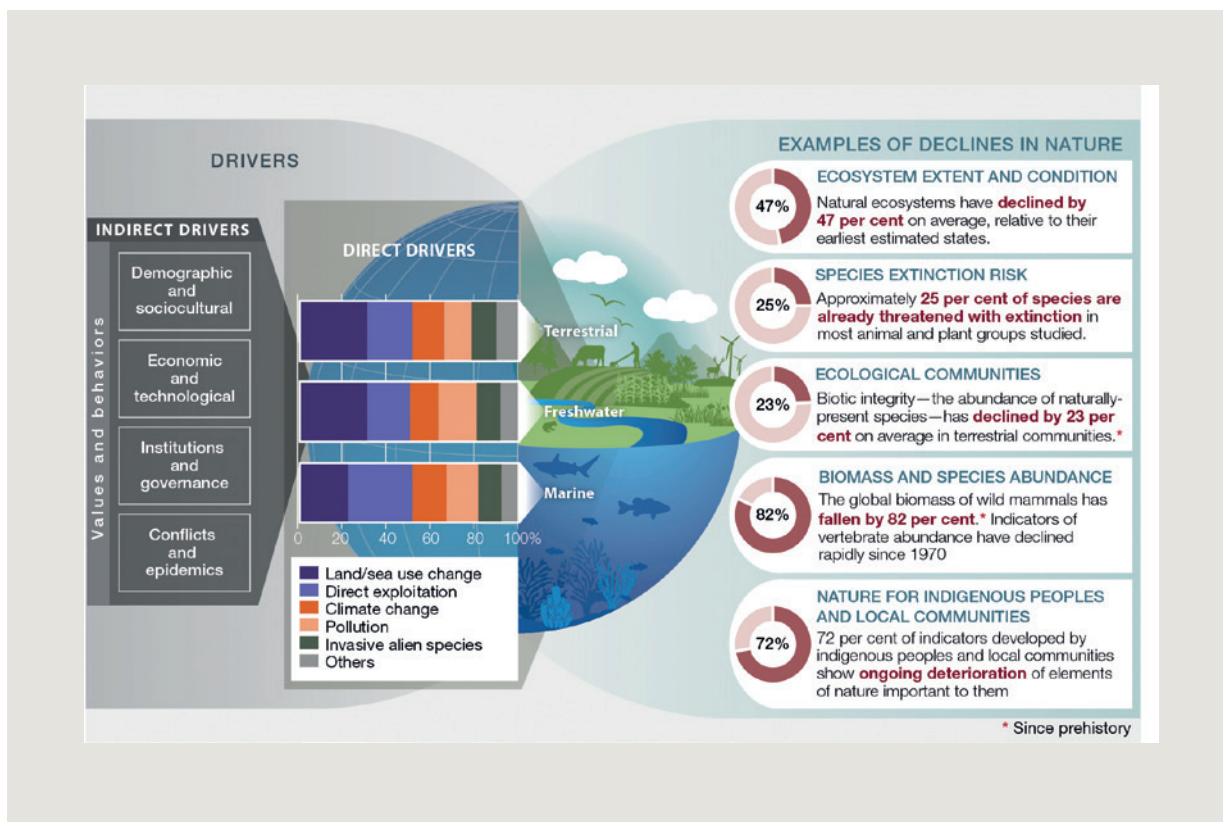
Alla indirekta faktorer som driver förlusten av biologisk mångfald är ett resultat av hur människor lever, både nu och i det närmaste förflutna, som t.ex. vår utvinnings- och produktionshastighet som drivs på av vår ständigt ökande konsumtion och handel:

- Den globala ekonomin har nästan fyrdubblats och den globala handeln har tiodubblats, vilket leder till en ökad efterfrågan på energi och material.

- IPBES globala utvärderingsrapport från 2019 visar att den biologiska mångfaldens sammanbrott främst beror på förändringar av landanvändning för att leva upp till vår ökade köttkonsumtion, för vilken stora naturområden har gjorts om och förstörts.
- Befolkningsökning. Jordens mänskliga befolkning har dubblats de senaste 50 åren.
- Ekonomiska incitament och lagstiftning har gynnat försämrings snarare än bevarande och återställning.

Vad kan göras?

Enligt IPBES globala utvärderingsrapport, krävs skyndsamma åtgärder för att bygga en globalt hållbar ekonomi som rör sig bort från att endast

Figur 3. Exempel på global nedgång i naturen, som understryker nedgången i biologisk mångfald som varit och fortsätter att vara en följd av direkta och indirekta faktorer som driver på förändringar. De direkta faktorerna (användning av land/hav, direkt exploatering av organismer, klimatförändring, föroreningar och invasiva främmande arter) som uppkommer av en rad underliggande samhälleliga orsaker (Källa: IPBES, 2019)

fokusera på ekonomisk tillväxt. Som en del i denna fundamentala riktningsändring säger rapporten att vi bör:

- Skapa positiva incitament för jordbruk, fiskerier och andra industrier för att belöna produktion som gynnar den biologiska mångfalden.
- Ta bort skadliga incitament som gynnar produktion som skadar den biologiska mångfalden.
- Agera mer försiktigt för att säkerställa att våra ekosystem står starka mot osäkerheten och komplexiteten som orsakas av klimatförändringen och andra hot som invasiva främmande arter.
- Stärka lagstiftning och politiska beslut om biologisk mångfald och förbättra genomförandet av dem, samt se till att lagarna följs i allmänhet.

Indirekta lösningar, enligt IPBES globala utvärderingsrapport 2019

Även om naturens funktioner är oundgängliga för samhället och beräknas vara värda runt 125 biljoner USD globalt årligen, anses de ofta vara kostnadsfria. Detta är ett skadligt incitament som orsakar överexploatering av ekosystemen, vilket även framgår av IPBES globala utvärdering.

I rapporten framgår även att våra ekonomiska system inte har speglat det höga värdet på natur och biologisk mångfald eller den höga kostnaden för försämringen av dessa. Naturskyddet har fått stå tillbaka för kortsiktiga mål som ökad ekonomisk tillväxt, jobbskapande, förbättring av industriernas konkurrenskraft och en låg prisnivå.

Gradvis har politiska ledare, affärsledare och den finansiella sektorn börjat ifrågasätta hur de globala miljötrenderna kommer att påverka länders och sektors ekonomi och därmed även finansmarknaderna.

Lösningar	Möjliga vägar
Stoppa förlusten av biologisk mångfald	– Skydda den biologiska mångfalden – Bättre skydd av biologisk mångfald genom större och effektivare system för skyddade områden, stoppa omvandlingen av naturliga områden och utföra storskalig restaurering av förstörd mark samt kompensera för förlusten av biologisk mångfald där omvandlingen är oundviklig.
Nya sätt att leva, inklusive betydligt reducerade resurser per människa.	– Livsstil med låg konsumtion – Lägre konsumtion per capita, inklusive anpassning till en mindre markförstörande kost, som i större grad baseras på grönsaker samt bostäder, transportmedel och industriella system med låg och förnybar energikonsumtion.
Bromsa jordens befolkningsökning till noll	– Global befolkningsökning nära noll – Förbättring av jämställdheten mellan könen och utveckling mot förbättrad tillgång till utbildning, frivillig familjeplanering och social välfärd
Minska avsevärt på mängden avfall, inklusive plast, och återvinna resurser	– Cirkulär ekonomi – Reducerat livsmedelssvinn och avfall, hållbara avfalls- och avloppssystem, återanvändning och återvinning av material.
Effektivare resursanvändning	– Resurssnåla produktionssystem och resursadministration – Mer land-, energi-, vatten- och materialeffektivitet samt produktionssystem med låga utsläpp för livsmedel, fiber, bioenergi och andra varor
Miljövänligare användning av naturen	– Hållbar markförvaltning

(Källa: IPBES, 2019)

Del 1

Frågor

Förlust av biologisk mångfald – Vad står på spel?

Hur oroad är du över förlusten av biologisk mångfald?

- Mycket oroad
- Ganska oroad
- Inte oroad
- Jag vet inte/vill inte svara

Markera de påståenden som enligt din åsikt är de viktigaste skälen för att stoppa förlusten av biologisk mångfald

- Jag tycker biologisk mångfald är vackert
- Jag tycker att biologisk mångfald har rätt att finnas
- Vi behöver biologisk mångfald som källa till mat
- Jag tycker biologisk mångfald är viktig för att reducera klimatförändringen och anpassa sig efter den
- Vi behöver biologisk mångfald för ekonomisk tillväxt
- Allt av det ovanstående

Varför?

Om en konflikt uppstår mellan ekonomisk tillväxt och skydd av den biologiska mångfalden och ekosystemen, vad tycker du är viktigast att prioritera?

- Skydd och hållbart nyttjande av biologisk mångfald och ekosystem.
- Balans mellan skydd av biologisk mångfald, ekosystem och ekonomisk tillväxt.
- Ekonomisk tillväxt

Varför?

Hur ska ansvaret för att bevara den biologiska mångfalden fördelas mellan länder som är rika på biologisk mångfald och ekonomiskt rika länder?

- Rika länder ska betala mer för att bevara den biologiska mångfalden i utvecklingsländer
- Det är ett globalt ansvar att bevara den biologiska mångfalden i utvecklingsländerna
- Det är landets eget ansvar att bevara sin biologiska mångfald
- Företag från rika länder som använder/konsumerar produkter från områden som är rika på biologisk mångfald måste ta sitt ansvar
- Den privata sektorn

Varför?

→ Länk till Del 1 digitalt frågeformulär

<https://nmnr.wufoo.com/forms/z1vqowy90jme6i2/>

Diskussion: Hur ska vi hantera de direkta orsakerna till förlusten av den biologiska mångfalden?

Avsluta själv de meningar du anser relevanta:

- Garantera mer skyddade områden genom att...
- Skydda utrotningshotade arter genom att...
- Hjälpa fattiga länder genom att...
- Integrera hänsyn till biologisk mångfald i relevant sektorspolitik och -program
- Förändra beteendet hos de som skadar den biologiska mångfalden
- Annat:

Diskussion: Hur ska vi hantera de indirekta orsakerna till förlusten av den biologiska mångfalden?

Avsluta själv de meningar du anser relevanta:

- Säkerställa en hållbarare ekonomi genom att...
- Ändra lagstiftning och skadliga incitament genom att...
- Reglera jordbrukssektorn så att den inte är lika skadlig för den biologiska mångfalden
- Annat:

"Sedan 1900 fram till
idag har den totala
utrotningstakten av
däggdjur dubblerats
jämfört med takten
från 1800 till 1900"

Del 2

Globala mål för biologisk mångfald

Del 2

Globala mål för biologisk mångfald

Om konventionen om biologisk mångfald

CBD undertecknades av världens regeringschefer 1992 vid FN:s konferens om miljö och utveckling i Rio de Janeiro. CBD bör ses tillsammans med konventionen om klimatförändring och andra betydande dokument om internationell miljöpolitik som Agenda 21, Riodeklarationen, skogsdeklarationen och ett beslut om att utveckla en konvention för att motverka ökenspridning. CBD har undertecknats av 195 stater och EU. Alla parter utom USA har ratificerat avtalet.

Konventionens mål

Vad konventionen omfattar speglas i dess tre syften:

1. Bevarande av biologisk mångfald
2. Hållbar användning av biologisk mångfald och dess beståndsdelar
3. Rättvis och skälig fördelning av fördelarna från användningen av genetiska resurser och skydd av urbefolkningars rättigheter.

En viktig del av debatten om biologisk mångfald berör åtkomst till och fördelning av fördelarna som kommer från kommersiell och annan användning av genetiskt material som i farmaceutiska produkter.

Det mesta av världens biologiska mångfald finns i utvecklingsländer, där de anser att den biologiska mångfalden är en resurs för att främja landets ekonomiska och sociala utveckling. Historiskt sett har växtgenetiska resurser samlats in för kommersiell användning utanför deras ursprungsområde eller för växtförädling. Utländska företag har letat efter naturliga substanser för att utveckla nya kommersiella produkter, som exempelvis läkemedel, och de resultatet produkterna har ofta sålts och skyddats av patent eller andra immateriella rättig-

heter utan att ge rättvisa fördelar till ursprungs-länderna. (Sustaining Life on Earth, SCBD, 2000)

Fördelning av de genetiska resursernas fördelar

Konventionen erkänner att länder har suveräna rättigheter till sina genetiska resurser och att det för dessa resurser krävs ett frivilligt förhandsgodkännande sedan information lämnats från ursprungslandet samt ömsesidigt överenskomna villkor för fördelarna som ska tillhandahållas i utbyte mot åtkomst och nyttjande. Dessa fördelar ska stödja den naturliga utvecklingen genom att de intjänade medlen ska användas i bevarandesyfte.

För att säkerställa en skälig fördelning av fördelarna som kommer från genetiska resurser, har parterna enats om att alla länder/företag som utvinnet genetiska resurser från ett annat land har en skyldighet att dela med sig av fördelarna från dessa genetiska resurser. Detta avtal kallas för Nagoyaprotokollet och är ett avtal som ingår i CBD.

Trots dessa ansträngningar bedöms den positiva påverkan på den biologiska mångfalden vara knapp enligt vad som beskrivs i IPBES globala utvärderingsrapport.

Målen för biologisk mångfald 2010-2020

År 2010 antog CBD:s 196 signaturstater ett detaljerat strategiskt ramverk, inklusive 20 mål för biologisk mångfald (de så kallade Aichimålen). Ruta 5 ger en översikt över den strategiska planen.

Snabbguider för målen finns här: <https://www.cbd.int/doc/strategic-plan/targets/compilation-quick-guide-en.pdf>.

Aichimålen: vision, uppdrag, strategiska mål och mål för den strategiska planen för biologisk mångfald, 2011-2020

VISION

Att leva i harmoni med naturen

År 2050 ska den biologiska mångfalden vara uppskattad, bevarad, återställd och klokt utnyttjad, så att ekosystemtjänsterna upprätthålls, en hållbar planet bevaras och livsviktiga fördelar tillhandahålls till alla människor.

UPPDRAG

Vidta effektiva och skyndsamma åtgärder för att stoppa förlusten av biologisk mångfald för att säkerställa att ekosystemen 2020 är motståndskraftiga och fortsatt tillhandahåller viktiga tjänster och genom dessa säkrar jordens artrikedom samt bidrar till människors välmående och utrotandet av fattigdomen. För att säkerställa detta ska trycket på den biologiska mångfalden minskas, ekosystemen återställas, de biologiska resurserna nyttjas hållbart och fördelarna med utnyttjandet av genetiska resurser fördelas på ett rättvist sätt. Vidare ska tillräckliga ekonomiska resurser tillhandahållas, kapaciteten förbättras, frågorna om biologisk mångfald och värderingar integreras, lämpliga politiska beslut genomförs effektivt och beslutsfattandet baseras på vetenskaplig grund och försiktighetsprincipen.

Strategiskt mål A: Ta itu med de underliggande orsakerna till förlusten av biologisk mångfald genom att integrera biologisk mångfald på statlig- och samhällsnivå.

Strategiskt mål B: Minska de direkta trycket på den biologiska mångfalden och främja hållbart nyttjande.

Strategiskt mål C: Förbättra statusen för biologisk mångfald genom att skydda ekosystem, arter och genetisk mångfald.

Strategiskt mål D: Utöka fördelarna från biologisk mångfald och ekosystemtjänster för alla människor.

Strategiskt mål E: Förstärka implementeringen genom deltagarbaserad planering, kunskapshantering och kapacitetsutbyggnad.

Översikt över Aichimålen för biologisk mångfald

Goal	Target	Target element (abbreviated)	Poor	Moderate	Good
A. Address the underlying drivers		1.1 Awareness of biodiversity			
		1.2 Awareness of steps to conserve			
		2.1 Biodiversity integrated into planning			
		2.2 Biodiversity integrated into accounting			
		2.3 Biodiversity integrated into reporting			
		3.1 Harmful subsidies eliminated and reformed			
		3.2 Positive incentives developed and implemented			
		4.1 Sustainable production and consumption			
		4.2 Use within safe ecological limits			
B. Reduce direct pressures		5.1 Habitat loss at least halved			
		5.2 Degradation and fragmentation reduced			
		6.1 Fish stocks harvested sustainably			
		6.2 Recovery plans for depleted species	Unknown		
		6.3 Fisheries have no adverse impact			
		7.1 Agriculture is sustainable			
		7.2 Aquaculture is sustainable			
		7.3 Forestry is sustainable			
		8.1 Pollution not detrimental			
		8.2 Excess nutrients not detrimental			
		9.1 Invasive alien species prioritized			
		9.2 Invasive alien pathways prioritized	Unknown		
		9.3 Invasive species controlled or eradicated			
		9.4 Invasive introduction pathways managed			
		10.1 Pressures on coral reefs minimized			
		10.2 Pressures on vulnerable ecosystems minimized			
C. Improve biodiversity status		11.1 10 per cent of marine areas conserved			
		11.2 17 per cent of terrestrial areas conserved			
		11.3 Areas of importance conserved			
		11.4 Protected areas, ecologically representative			
		11.5 Protected areas, effectively and equitably managed			
		11.6 Protected areas, well-connected and integrated			
		12.1 Extinctions prevented			
		12.2 Conservation status of threatened species improved			
		13.1 Genetic diversity of cultivated plants maintained			
		13.2 Genetic diversity of farmed animals maintained			
		13.3 Genetic diversity of wild relatives maintained			
		13.4 Genetic diversity of valuable species maintained	Unknown		
		13.5 Genetic erosion minimized			
D. Enhance benefits to all		14.1 Ecosystems providing services restored and safeguarded			
		14.2 Taking account of women, IPLCs, and other groups	Unknown		
		15.1 Ecosystem resilience enhanced	Unknown		
		15.2 15 per cent of degraded ecosystems restored	Unknown		
		16.1 Nagoya Protocol in force			
16.2 Nagoya Protocol operational					
E. Enhance implementation		17.1 NBSAPs developed and updated			
		17.2 NBSAPs adopted as policy instruments			
		17.3 NBSAPs implemented			
		18.1 ILK and customary use respected			
		18.2 ILK and customary use integrated	Unknown		
		18.3 IPLCs participate effectively	Unknown		
		19.1 Biodiversity science improved and shared			
		19.2 Biodiversity science applied	Unknown		
	20.1 Financial resources for Strategic Plan* increased				

Figur 4. IPBES betyg på Aichimålen
(Källa: IPBES, 2019)

Statusen för implementeringen av den strategiska planen och Aichimålen för biologisk mångfald

Den strategiska planen och dess 20 delmål för biologisk mångfald löper ut 2020 och utvärderingsrapporten visar att dessa mål är långt ifrån att uppnås. (Figur 4)

Målen för vilka det gjorts störst framsteg är de som har tydligt mätbara mål och säkerställer att länder kan ställas till svars. Men forskningen har också visat att siffrorna för ett enskilt mål kan vara missledande.

Att få fick betyget "BRA" av IPBES som 11.1 och 11.2 (se figur 4), innebär endast att vi på ett globalt plan betecknar 17 % av landets yta och 10 % av havsområdet som skyddade områden. Men det finns bevis på att mer än en tredjedel av de skyddade landområdena har försämrats på grund av otillräckligt skydd och förvaltning. Problemen är ofta illegal avverkning av skyddad skog, illegalt fiske i marina nationalparker och jordbruk i nationalparker där tamboskap konkurrerar med vilda djur om betet. Sådan ohållbar verksamhet och nyttjande av naturliga resurser i skyddade områden beror ofta på fattigdom, konflikter, svaga stater och korruption.

Å andra sidan har bredare, processororienterade och mindre konkreta mål lett till små eller inga framsteg. Dessa innefattar mål som angriper de underliggande orsakerna till förlusten av den biologiska mångfalden och som därför riktas mot djupare sociala faktorer som konsumtions- och produktionsmönster och avlägsnandet av miljöskadliga subventioner – faktorer som det enligt den globala utvärderingsrapporten är viktigt att förändra.

Ett nytt globalt avtal för natur och människor

I vilken riktning förs de internationella förhandlingarna just nu?

1. Det verkar finnas en bred förståelse för att ramverket efter 2020 bör utformas och antas som en integrerad del av Agenda

2030 för hållbar utveckling och de Globala målen för hållbar utveckling (SDG) (<https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>).

2. Det verkar finnas stöd för att upprätthålla den nuvarande visionen för 2050, leva i harmoni med naturen.
3. Det finns ett samförstånd om att de nya målen inte ska vara mindre ambitiösa än de nuvarande. Olika förslag diskuteras:
 - a. Eftersom de allra flesta av Aichimålen inte har uppnåtts (figur 4), talar detta för att fortsätta med Aichimålen även nästa decennium.
 - b. Men många ger uttryck för ett behov av en "genomgripande förändring" – ett uttryck som redan blivit till ett nyckelbegrepp i processen – vilket uppmanar till mer tänkande utanför ramarna. Dessutom är många av Aichimålen processororienterade med få kvantifierbara resultat och utfall.
 - c. Därför finns det anledning att ändra målen så att de lever upp till SMART (specifika, mätbara, ambitiösa, realistiska och tidsbegränsade).

Nedan finns några utvalda teman som kan diskuteras för att skapa ett nytt ramverk:

Skyddade områden på land och i havet

Bland de få Aichimålen för 2020 där framsteg gjorts, har mål 11 om att utöka skyddade land- och vattenområden ökat med 17 % respektive 10 %. Men många anser redan att detta mål inte är tillräckligt ambitiöst, om man ser till helhetsbilden av vad som behövs för att stoppa förlusten av biologisk mångfald.

Den nyligen publicerade vetenskapliga rapporten "A Global Deal For Nature: Guiding principles, milestones, and targets" (<https://advances.sciencemag.org/content/5/4/eaaw2869/tab-pdf>) föreslår att vi ska beteckna 50 % av jordens landområden som skyddade för att kunna uppnå Parisavtalets mål och samtidigt minska arternas utrotningstakt. Dessa områden innefattar habitat som mangrover, tundra, torvmark, uråldriga gräsmarker samt boreala och tropiska regnskogar

som lagrar stora mängder växthusgaser samtidigt som de också är rika på biologisk mångfald.

Dessa skyddade områden täcker dock endast en begränsad del av viktiga platser för biologisk mångfald och är ofta inte effektivt förvaltade (se ovan). Nationalparker nära vackra landskap och vattenfall ligger oftast inte på samma plats som den mest utrotningshotade eller känsliga biologiska mångfalden.

Det finns därför goda skäl för att sätta nya ambitiösa mål för skyddade områden efter 2030 – inklusive de fördelar som skyddade områden för med sig när det gäller att begränsa och anpassa sig efter klimatförändringen.

Den största utmaningen när det gäller att skydda fler områden är den ständigt ökande efterfrågan på produktiva land- och sjöområden för att mätta den ökande globala befolkningen.

Det ekologiska fotavtrycket

Länder med biologisk mångfald är ofta utvecklingsländer med hög fattigdom och hög befolkningstillväxt, vilket resulterar i ett högt tryck på naturresurserna och den biologiska mångfalden. Men folk från rika länder lämnar också ekologiska fotavtryck som skadar den biologiska mångfalden i utvecklingsländerna genom vårt konsumtionsbehov av mat, kläder, elektronik etc.

Att få företag att engagera sig för biologisk mångfald

Företag och den privata sektorn har ett mångfacetterat ansvar för att skydda den biologiska mångfalden. Företagen tillverkar, levererar och investerar ofta i användbar miljöteknik, men skadar även ofta den biologiska mångfalden med sina industrier och affärsbeslut.

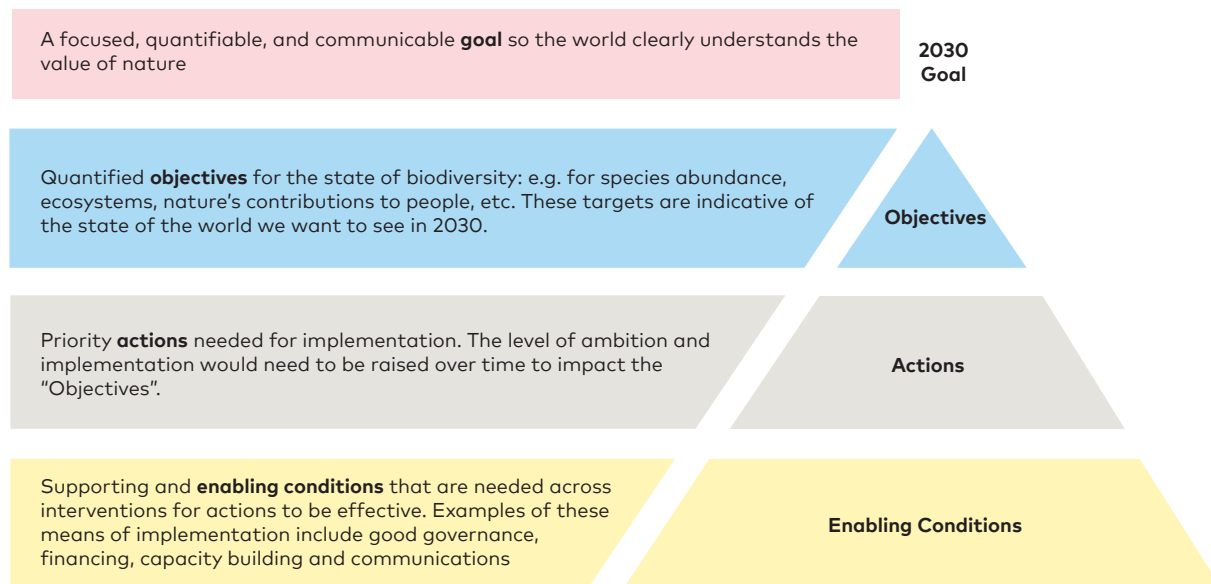
Företagen påverkar, men är samtidigt beroende av ekosystemtjänster och deras biologiska mångfald. Exempel på industrier som är direkt beroende av hälsosamma ekosystem är skogsbruk, fiske, jordbruk och ekoturism.

Affärssektorn är en nyckelfaktor för utvecklingen av en grönare ekonomi och är därmed en del av lösningen för att skapa marknadsbaserade instrument för bevarande av biologisk mångfald och hållbart nyttjande.

Viktiga frågor som redan har ställts av länder och andra berörda parter i utvecklingen mot ett nytt globalt avtal för natur och människor

- Hur och i vilken utsträckning ska de nya målen relatera till Aichimålen?
- Om Aichimålen omfattar många av de rätta delarna, inklusive att nya mål kan behövas, borde de då omorganiseras i en pyramidmodell med flera skikt av mål, åtgärder och nödvändiga villkor för att uppnå de övergripande målen för 2030? (Figur 5)
- Hur ska nya mål lämna utrymme för särskilt anpassade nationella och regionala mål?
- Hur ska de nya målen hantera kostnaderna för att uppnå målen och vem ska betala – inklusive differentierat ansvar mellan utvecklade länder och utvecklingsländer?
- Hur ska det kontrolleras att de nya målen följs?
- Ska ramverket efter 2020 innefatta ett system som liknar Parisavtalet med nationellt bestämda bidrag som gradvis blir ambitiösare och utvärderas regelbundet "stegringsmekanism"?
- Hur ska de nya målen relateras till andra globala mål, inklusive Parisavtalet och de Globala målen för hållbar utveckling (SDG)?

Delar av ett ramverk för biologisk mångfald efter 2020

Figur 5. Delar av ett ramverk för biologisk mångfald efter 2020. (Källa: Diskussionsdokument 'Key Elements and Innovations for the CBD's Post-2020 Biodiversity Framework: A Collaborative Discussion Piece' 2019. <https://www.cbd.int/doc/strategic-plan/Post2020/postsbi/birdlife2.pdf>)

SDG och nya mål för biologisk mångfald

Ett nytt globalt avtal för naturen är inte endast en fråga för CBD.

Vikten av biologisk mångfald och ekosystem reflekteras brett i FN:s SDG och deras mål, både direkt och indirekt. Den roll som biologisk mångfald och ekosystem spelar reflekteras tydligast i SDG 14 (liv under vatten) och SDG 15 (liv på land).

Eftersom biologisk mångfald och sunda ekosystem är så betydelsefulla för den hållbara utvecklingen, förutsäger IPBES globala utvärderingsrapport att de aktuella negativa trenderna för naturen kommer att underminera framstegen för upp till 80 % (35 av 44) av de utvärderade målen i SDG vad gäller fattigdom, hunger, hälsa, vatten, städer, klimat, hav och land.

Del 2

Frågor

Globala mål för biologisk mångfald

Hur ambitiöst ska ett nytt avtal för natur och människor vara?

- Mindre ambitiöst än den befintliga strategiska planen och Aichimålen för biologisk mångfald
- Samma ambitionsnivå som idag
- Mycket mer ambitiöst

Varför?

Vilken typ av mål ska ett nytt globalt avtal innehålla?

Välj alternativen som du anser vara viktigast

- De ska vara ungefär desamma som de befintliga Aichimålen för biologisk mångfald
- De ska vara mycket mer konkreta och mätbara
- De ska vara regionala vad gäller biologisk mångfald
- De ska vara tidsbegränsade
- De ska vara rättsligt bindande
- Andra förslag?

Vad ska det globala målet vara för skyddade landområden?

- Bevara status quo (17 % av alla land- och sötvattensområden)
- Skyddade områden ska dubblas till 2030
- 50 % av allt land ska vara skyddat senast 2030
- Målen ska reflektera statusen för biologisk mångfald på regional nivå
- Andra förslag?

Ska det finnas något mål för de utvecklade länderna (och uppföljande nationella mål) för att minska deras ekologiska fotavtryck i utvecklingsländerna?

- Ja
- Nej

Vilken typ av mål – om något – ska fastställas för att ta itu med konsumtion och produktion?

Välj svaren du anser vara viktigast

- Behålla de befintliga Aichimålen för biologisk mångfald (utveckla planer för hållbar produktion och konsumtion)
- Formulera specifika, mätbara och realistiska mål
- Målet, oavsett om det är kvalitativt eller kvantitativt, ska vara nationsspecifikt
- Andra förslag?

→ **Länk till Del 2 digitalt frågeformulär**
<https://nmnr.wufoo.com/forms/z1ltyqof1rs20xi/>

Hur säkerställer vi att företagen tar miljömässiga hänsyn?

Välj svaren du anser vara viktigast

- Företagen måste alltid vara en del av lösningen
- Det ska finnas ett globalt mål som säkerställer att företagen tar miljömässiga hänsyn
- Affärsplaner och -strategier ska innefatta skydd för biologisk mångfald och ekosystemen
- Genom lagstiftning som reglerar företagen så att de skyddar biologisk mångfald och ekosystem
- Andra förslag?

Ska det finnas en skatt på produkter som är skadliga för den biologiska mångfalden och ekosystemet?

- Ja
- Nej

Om du kunde välja, vad skulle du prioritera för globala mål för biologisk mångfald och allt vad det omfattar?

-
-

Varför?

"Sedan 1800 har den totala
utrotningstakten av fåglar
tredubblats"

Del 3

Ungdoms- medverkan och ansvar

Del 3

Ungdomsmedverkan och ansvar

Deltagande och ungas engagemang

En viktig del av konventionen om biologisk mångfald är öppenheten för icke-statliga organisationer, däribland ungdomsförbund och urbefolkningar. Deras medverkan säkerställer större transparens och den utgör även ett erkännande av att implementeringen inte enbart kan åstadkommas av stater, utan kräver engagemang och partnerskap från organisationer från civilsamhället och företag.

Global Youth Biodiversity Network (GYBN) är ett internationellt nätverk av ungdomsorganisationer

och personer som engagerar sig i arbetet. GYBN har omkring 300 medlemsorganisationer som representerar totalt ca 600 000 medlemmar från 140 länder över hela världen. GYBN är den största gruppen som representerar unga vid förhandlingarna under kongressen och sammanställer de ungas åsikter i den politiska processen och ger dem utrymme att åstadkomma förändring.

Läs också på GYBN:s hemsida:

<https://www.gybn.org/about-gybn>

Del 3

Frågor

Ungdomsmedverkan och ansvar

Är du beredd att konsumera på ett hållbarare sätt (t.ex. äta mindre kött, köpa färre kläder, kontrollera ursprunget på produkter du köper och välja rättvisare och hållbarare alternativ)?

- Ja
- Nej

Är du beredd att minska ditt utsläpp av växthusgaser genom att flyga mindre?

- Ja
- Nej

Är du beredd att betala extra för flyg, om den extra avgiften används för att kompensera för din resas koldioxidutsläpp?

- Ja
- Nej

Anser du att unga spelar en viktig roll i implementeringen av det nya avtalet för natur och människor?

- Ja
- Nej

Varför?

Ska stater besluta om en mekanism som säkerställer att unga kan bidra till implementeringen av det nya avtalet för natur och människor?

- Ja
- Nej

Varför?

Vad kan följande sektorer göra för att hjälpa dig att konsumera på ett rättvisare och hållbarare sätt?

- Stater:
- Företag:
- Icke-statliga organisationer:
- Forskare:
- Media:

→ Länk till Del 3 digitalt frågeformulär

<https://nmrnw.wufoo.com/forms/z94pysm1mafhhbp/>

"Sedan 1800 har den
totala utrotningstakten
av reptiler gått från
nästan noll till 1 %
procent av arterna"

Del 4

Kopplingen mellan biologisk mångfald och klimatförändring

Del 4

Kopplingen mellan biologisk mångfald och klimatförändring

Klimatförändringen har fått mycket mer uppmärksamhet än förlusten av biologisk mångfald. Ibland hävdas det att det är en "lyx" att tillvarata den biologiska mångfalden och att vi istället måste använda våra krafter till att bekämpa klimatförändringen. Men den förstörda naturen är ett lika stort hot mot mänskligheten som klimatförändringen. Både att bromsa förlusten av den biologiska mångfalden och att bekämpa klimatförändringen är viktiga beståndsdelar i en hållbar utveckling och därför är båda av avgörande betydelse för att uppnå FN:s globala mål för hållbar utveckling (SDG).

Dessutom är de två sammankopplade på flera olika sätt:

1. Klimatförändringen är ett av de huvudsakliga hoten mot den biologiska mångfalden (de övriga är förstörelse av vilda habitat på land och i havet, överexploatering av arter och ekosystem, föroreningar och invasiva främmande arter.) FN:s klimatpanel (IPCC) beräknar att en global temperaturökning på 2 °C är en mycket kritisk gräns för ett stort antal arter – och betydligt värre än "endast" 1,5 °C. Som ett exempel beräknar IPCC att mer än 70 % av alla korallrev kommer att försvinna vid en temperaturökning på 1,5 °C, medan en ökning på 2 °C skulle leda till att över 99 % försvinner!
2. Åtgärder för att bevara biologisk mångfald kan bidra både till att minska och anpassa sig till klimatförändringen.
 - a. Att minska förlusten och förstörelsen av vilda tropiska skogar är en uppenbar win-win-lösning. Vildvuxna urskogar är de landområden som är rikast på biologisk

mångfald, samtidigt som de kan absorbera stora mängder koldioxid. Dessutom spelar skogarna en viktig roll i regionala och lokala vattencykler och de har en kylande effekt på det lokala klimatet genom att säkerställa fuktighet, förångning, nederbörd och skugga.

- b. Vad gäller anpassning ger orörda skogar människor skydd från stormar, översvämningar och andra extremväder som förorsakas av klimatförändringen. Att skydda vilda skogsområden kan därför tjäna tre syften: bevarande av biologisk mångfald, minskning av klimatförändringen och anpassning till klimatförändringen.
3. Åtgärder med snabba vinster för att minska klimatförändringen och anpassningen kan enkelt genomföras på bekostnad av den biologiska mångfalden. För att begränsa temperaturökningen till 1,5 eller 2 grader, måste koldioxid tas ur atmosfären snabbare. Ett av de mest avancerade sätten att göra detta är att odla energigrödor för **bioenergi med avskiljning och lagring av koldioxid (BECCS)**. Detta kan potentiellt reducera koldioxidnivån i atmosfären, men det skulle även kräva att mycket land odlades med väldigt liten biologisk mångfald. Att plantera monokulturodlingar för att absorbera koldioxid är ett annat liknande exempel.

Det är viktigt att notera att planteringar eller störda skogar aldrig kan behålla samma biologiska mångfald som gamla, vilda, urskogar och naturskogar. Orörda urskogar har flera viktiga egenskaper som yngre, störda skogar inte har. En

urskog har fler trädslag i olika åldrar och innehåller fler fallna och murkna träd samt träd med en mer etablerad rotstruktur och en högre medelhöjd.

Alla dessa faktorer hjälper till att forma den lokala miljön, vilket ger en större variation av habitat, större tillgång till viktiga näringsämnen, bättre markdränering och luftning m.m. Detta kan i sin tur hjälpa en större variation organismer att överleva i området (<https://online.unity.edu/benefits-protecting-old-growth-forests-sustainability-studies/>).

Kopplingen mellan konventionen om klimatförändring och konventionen om biologisk mångfald (CBD).

Den starka kopplingen mellan klimatförändring och förlusten av biologisk mångfald betyder att det

finns stora fördelar med att samarbeta avseende dessa och utforma dem gemensamt.

Många skulle säkert tycka att fördelarna med ett sådant arbete vore uppenbara, men historiskt sett har det inte förekommit mycket samarbete mellan de två konventionerna. Den ökade politiska uppmärksamheten på biologisk mångfald till följd av den globala utvärderingsrapporten och dess starka betoning på kopplingarna, samt IPCC:s särskilda rapport om global uppvärmning på 1,5 °C (https://report.ipcc.ch/sr15/pdf/sr15_spm_final.pdf) kan öppna vägen för ett närmare samarbete mellan dessa två.

Ambitiösa och tydligt mätbara mål i det nya avtalet för natur och människor skulle kunna ta med ett samarbete mellan de två konventionerna

och klimatagendan i beräkningen. Detta blir ännu tydligare om sådana mål kommer med en mekanism för att övervaka ländernas framsteg mot att uppfylla de nya målen.

Vad gäller kontrollen av framsteg, finns det viktiga lärdomar vi kan dra från Parisavtalet. De viktigaste delarna i Parisavtalet är det övergripande målet att ökningen av den globala medeltemperaturen måste ligga långt under 2 °C och, om möjligt 1,5 °C, kombinerat med en skyldighet för alla länder att besluta om, fastställa och implementera nationella åtgärder. Dessa åtgärder måste kontinuerligt stärkas och länderna måste rapportera om framstegen.

Vart femte år måste en samlad, global bedömning av insatserna genomföras och grundat på denna kommer beslut att fattas om kommande steg. Det är i synnerhet kravet på pågående, starkare åtgärder och globala mekanismer för att utvärdera nationella åtgärder som saknas i konventionen om biologisk mångfald. Än så länge har många länder varit motvilligt inställda till att deras biologiska mångfald ska kontrolleras av en global mekanism.

På nationell nivå kan lagstiftning med rättsligt bindande mål som införts i vissa länder inspirera till att införa liknande lagstiftning för biologisk mångfald.

Nationellt fastställda bidrag (NDC) är centrala i Parisavtalet för att kunna uppnå de långsiktiga

målen. NDC innehåller alla länders ansträngningar för att minska nationella utsläpp och anpassa sig till resultaten av klimatförändringen. Enligt Parisavtalet (artikel 4, paragraf 2 – https://unfccc.int/sites/default/files/english_paris_agreement.pdf) måste alla parter förbereda, kommunicera och sätta upp stegvisa, nationellt fastställda bidrag (NDC) som de ska uppnå.

NDC:er är frivilliga nationella planer som utarbetats på grundval av en förfrågan som gjordes i enlighet med UNFCCC-beslut vid COP19 i Warszawa, två år före Paris COP 2015. De är starka politiska instrument eftersom de skickar signaler till andra länder och till ministrar, borgmästare och företagsledare om att övergången till noll koldioxidutsläpp och en motståndskraftig ekonomi pågår.

Det fanns dock ingen förfrågan eller anvisning från UNFCCC om att innehållet i NDC:erna skulle omfatta biologisk mångfald, natur eller kopplingar till Aichimålen eller de Globala målen (SDG).

Trots detta har många länder visat att de förstår korrelationen mellan dessa problem och har därför, i större eller mindre utsträckning, infört åtgärder som tar itu med klimatförändring, biologisk mångfald och naturskydd i anpassningsåtgärder och begränsningsmål och i prövningen av de huvudsakliga källorna till utsläpp och av hur sårbara deras ekosystem är för klimatförändring.

Del 4

Frågor

Sambandet mellan biologisk mångfald och klimatförändring

Vad anser du är den allvarligaste utmaningen för människors välmående i framtiden?

- Förlust av biologisk mångfald
- Klimatförändring
- De är lika allvarliga
- De går inte att jämföra
- Direkta eller indirekta faktorer som orsakar förlust av biologisk mångfald och klimatförändring
- Andra utmaningar?

Vilka åtgärder måste vidtas för att bekämpa klimatförändring och skydda den biologiska mångfalden?

Välj de 3 alternativ som du anser vara viktigast

- Klimathänsyn ska integreras i relevanta politiska beslut (inom jordbruk, transport, energi etc.) och nationella planer för biologisk mångfald
- Överväganden för den biologiska mångfalden ska integreras i de nationella klimatplanerna och den nationella klimatpolitiken
- Nationella, juridiskt bindande ramverk för både klimat och biologisk mångfald
- Civilsamhället och ungdomar måste få mer

kunskap om frågorna och den egna rollen i sammanhanget

- Den ekonomiska politiken måste ta hänsyn till både klimatet och den biologiska mångfalden
- Det borde finnas internationella instrument för att garantera en stark koppling mellan klimatet och den biologiska mångfalden
- Internationella medel för att stödja biologisk mångfald och klimatprojekt
- Andra förslag?

Borde konventionerna om klimatförändring och biologisk mångfald arbeta tillsammans för att bättre hantera de gemensamma problemen?

- Ja
- Nej

→ Länk till Del 4 digitalt frågeformulär

<https://nmnrn.wufoo.com/forms/zz5m8ja0t37dua/>

"Sedan 1900 har den totala
utrotningstakten av fisk gått
från nästan noll till 1 % procent
av arterna"

Del 5

Instrument för implementering av det nya avta- let för naturen

Del 5

Instrument för implementering av det nya avtalet för naturen

Nationell implementering av CBD och dess mål för biologisk mångfald

Om vi nu tittar på CBD och kontrollmekanismerna för målen för den biologiska mångfalden, ser vi att de skiljer sig ganska mycket från Parisavtalet. Det finns inga sanktioner för att inte följa CBD och dess mål, vilket också innebär att nationell implementering av målen för biologisk mångfald sker via icke-bindande nationella strategier för biologisk mångfald och åtgärdsplaner (NBSAP), medan bedömningar av genomförandet sker i form av självbedömningar (nationella rapporter).

Rapportering

Enligt CBD måste varje land rapportera om den biologiska mångfaldens status i sitt land. Varje land ska skicka in en "nationell rapport" vart fjärde år: <https://www.cbd.int/reports/>

Parterna har utvecklat riktlinjer för att genomföra rapporteringen, men dessa riktlinjer är frivilliga och därför ser de nationella rapporterna ofta olika ut. Detta gör det svårt att mäta ett lands exakta bidrag vad gäller implementeringen av målen.

Nationell strategi för biologisk mångfald och åtgärdsplaner (NBSAP)

Alla länder måste utveckla planer för hur de ska skydda den biologiska mångfalden genom NBSAP-planer och göra dem offentligt tillgängliga. Länderna är skyldiga att sammanställa sådana NBSAP-planer och beskriva hur de ska integrera samtalet om bevarande och hållbart nyttjande av biologisk mångfald i sektorsvisa och sektorsövergripande planer samt politiska beslut.

Enligt bedömningarna av NBSAP-planerna har länderna inte kommit långt i denna integrering. En positiv trend är att fler och fler länder inför

lagstiftning om biologisk mångfald för att säkerställa rättsligt bindande bestämmelser om åtgärder för biologisk mångfald och för att hålla stater ansvariga på högsta nivå för att skydda den biologiska mångfalden. Alla NBSAP-planer kan hämtas från denna webbplats:

<https://www.cbd.int/nbsap/default.shtml>

Utfästelser

Till skillnad från Parisavtalet har CBD ingen mekanism som de nationellt fastställda bidragen, utan fungerar via frivilliga utfästelser. Dessa utfästelser kan anta många former och det finns ingen formaliserad struktur för att göra utfästelser eller följa upp dem.

Ekonomiska skyldigheter

I en icke-bindande klausul står det i CBD att utvecklingsländerna har rätt till nya och ytterligare finansiella medel från de utvecklade länderna för att kunna leva upp till sina skyldigheter i enlighet med konventionen. Detta stöd har inte kommit, enligt utvecklingsländerna. Bestämmelsen om tillräckliga resurser för att uppnå de nya målen och bygga upp kapaciteten i utvecklingsländerna är därför fortfarande ett högaktuellt ämne i CBD.

Kontrollmekanism

CBD har ingen kontrollmekanism, till skillnad från många andra miljöavtal med konkreta krav. Det finns inga sanktioner för att inte följa CBD och dess beslut. Detta gör det till en utmaning att mäta exakt i vilken utsträckning länderna följer konventionen och dess mål. Det nationella bevarandet av naturen och bestämmelsen om att stödja utvecklingsländerna är därför i stor utsträckning beroende av staternas och de nationella parlamentens politiska vilja.

Del 5

Frågor

Instrument för implementering av det nya avtalet för naturen

Hur ska finansieringen säkras för att skydda biologisk mångfald i utvecklingsländerna?

- Utvecklingsländerna bär det största ansvaret för att säkra den nödvändiga finansieringen
- De utvecklade länderna bär det största ansvaret för att säkra den nödvändiga finansieringen
- Utvecklingsländerna och de utvecklade länderna ska dela på kostnaderna
- Privata företag som använder biologisk mångfald ska finansiera det mesta, t.ex. genom en fond för biologisk mångfald
- Andra förslag?

Ska ditt land åta sig att bromsa förlusten av biologisk mångfald i ditt land genom att anta en lag om biologisk mångfald med rättsligt bindande mål? (I likhet med lagstiftning om klimatförändring som finns i vissa länder)

- Ja
- Nej

Varför?

Ska länderna som närvarar vid COP15 i Kina enas om ett system med nationellt fastställda mål för att skydda biologisk mångfald, som ökar vart femte år? (som för klimatförändringen enligt Parisavtalet)

- Ja
- Nej

Ska det finnas en global kontrollmekanism för att kontrollera att målen uppnås i varje land?

- Ja
- Nej

Tror du att rättsligt bindande NBSAP-planer med en mekanism för att öka ambitionerna med tiden (i likhet med Parisavtalet) skulle leda till att målen för biologisk mångfald följs i högre utsträckning?

- Ja
- Nej

Varför?

→ Länk till Del 5 digitalt frågeformulär

<https://nmrn.wufoo.com/forms/z1y6c0b213oa3nj/>

Rekommendationsdel

Vad är din viktigaste
rekommendation till beslutsfattarna?

- Skriv en rekommendation med dina egna ord

→ Länk till Rekommendationsdel digitalt frågeformulär
<https://nmrn.r.wufoo.com/forms/z1goorfb0gzmcec/>

Frågebilaga

Utvärderingsdel

Var informationsmaterialet balanserat och informativt?

- Ja, instämmer helt
- Ja
- Nej
- Inte alls
- Kommentarer?

Lades olika och motsatta åsikter fram och diskuterades vid ditt bord?

- Ja, instämmer helt
- Ja
- Nej
- Inte alls
- Kommentarer?

Är du på det stora hela nöjd med denna workshop om biologisk mångfald?

- Ja, helt och hållet
- Ja
- Nej
- Inte alls
- Förslag

Tror du att resultatet av denna workshop kommer att användas på ett meningsfullt sätt i det politiska beslutsfattandet om biologisk mångfald?

- Ja, jag har stark tilltro till detta
- Ja
- Nej
- Inte alls
- Rekommendationer?

Skulle du vilja vara med i processer som denna igen i framtiden?

- Inte alls, det är slöseri med tid
- Kanske
- Absolut!

→ Länk till frågebilagans digitala frågeformulär
<https://nmrn.wufoo.com/forms/zkjsqq129da7j/>

Nordiska ministerrådet
Nordens Hus
Ved Stranden 18
DK-1061 Köpenhamn
www.norden.org

Tillsammans mot ett globalt avtal för natur och människor – Ett initiativ för att få unga att engagera sig i att sätta upp mål för biologisk mångfald ekosystem och hållbar användning

Över hela världen kräver ungdomar åtgärder för att skydda vår planet. År 2020 ska ett nytt globalt avtal för natur och människor antas. Detta avtal ska sätta upp mål för skydd och bevarande av planetens biologiska mångfald och ekosystem. Det är av yttersta vikt att de ungas röster hörs när dessa nya mål sätts, eftersom detta inte endast påverkar den nuvarande generationen, utan också framtida generationer och deras försörjningsmöjligheter.

I Norden vill vi säkerställa att de ungas röster kommer att höras och därför har vi utvecklat detta initiativ för att involvera unga i skydd och hållbart nyttjande av biologisk mångfald och ekosystem. Genom din medverkan hjälper du till att säkra en nytt globalt avtal för natur och människor! Detta initiativ är tillgängligt för unga och de som vill engagera unga för att utveckla ett nytt globalt avtal för natur och människor. Alla som önskar arrangera, underlätta eller engagera sig i ungdomsrådslag bjuds in att använda initiativet. Resultatet kan kommuniceras till beslutsfattare, allmänheten och andra relevanta institutioner och kommer att vara en del av en större ungdomsrörelse runtom i världen.

Målet är att stödja unga, ungdomsorganisationer och andra intresserade grupper genom att underlätta deras diskussioner om nyckelfrågor om det nya avtalet för natur och människor samt att stärka trovärdigheten från resultaten av ungdomsseminarierna.

Initiativet har utvecklats i nära samarbete med Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet, i nära samarbete med unga från de nordiska länderna.

Utöver initiativet finns en manual tillgänglig för de som behöver hjälp att organisera seminarier och rådgivningar. Manualen är avsedd att ge information till arrangörer av ungdomsseminarier och deltagande samt att vägleda dem i förberedelserna av seminarierna. Det är en flexibel och frivillig manual som kan användas tillsammans med kontextspecifika överväganden.

Manual: för att organisera ungdomsrådslag

Tillsammans mot ett globalt avtal för natur och människor

<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:norden:org:diva-5689>